

Súd: Okresný súd Skalica  
Spisová značka: 2C/18/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205053  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová  
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2717205053.7

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Boženu Michaláčovou v právnej veci žalobcov: 1. V. M. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX K., 2. W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XX, 3. F. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX M. - B., 4. W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XXA, XXX XX C., všetci zastúpení: JUDr. Mária Trylčová, advokátka, so sídlom J. Kráľa 738/12, 905 01 Senica, proti žalovaným: 1. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, zast.: Advokátska kancelária Kurucová s.r.o., Hurbanova 486/2, 905 01 Senica, 2. Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, zast.: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, 831 04 Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

### rozhodol:

- I. Žalovaní v 1. rade a v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 20.000 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalovaní v 1. rade a v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 20.000 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Žalovaní v 1. rade a v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 10.000 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- IV. Žalovaní v 1. rade a v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 4. rade sumu 10.000 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V. Plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- VI. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- VII. Žalobcovia v 1., 2., 3., a 4. rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade z prisúdenej sumy vo výške 100% s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

### odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa svojou žalobou domáhali aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť každému žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000 € s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu poskytnutého plnenia zaniká povinnosť druhého žalovaného a náhrady trov konania. V žalobe uviedli, že dňa 21.07.2016 v čase o 22.23 hod. na ceste I. triedy číslo XX, v úseku W. V. - T., žalovaný v 1. Rade, ako vodič osobného motorového vozidla zn. W. XXX, ev. č. B., idúci v smere do T., za obcou W. V. spôsobil nehodu, pri ktorej došlo k úmrtiu jeho spolujazdca V. A., nar. XX.XX.XXXX a k zraneniu ďalších osôb. V. A. bol synom žalobkyne v 1. rade a žalobcu v 2. rade, bratom žalobkyne v 3. a

v 4. rade. V. A. pred nehodou žil v spoločnej domácnosti so svojou mamou, žalobkyňou v 1. rade. Motorové vozidlo zn. W. XXX, ev. č. B. bolo povinne zmluvne poistené žalovaným v 2. rade. Okresný súd Skalica trestným rozkazom č.k. 6T/10/2017-219 zo dňa 28.04.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.05.2017, rozhodol, že žalovaný v 1. rade je vinný, že dňa 21.07.2016 v čase o 22.23 hod. na ceste 1. triedy číslo XX, v úseku W. V. - T., ako vodič osobného motorového vozidla zn. W. XXX, ev. č. B idúci v smere do T., za obcou W. V. predbiehal pred ním idúce vozidlá napriek tomu, že nemal pred sebou rozhl'ad na vzdialenosť na bezpečné predchádzanie tak, aby neohrozil vozidlá idúce v protismere a v úseku 70,30 km sa čelne zrazil s protiidúcim osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Fabia, ev. č. S., ktoré viedla Bc. C. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom jeho spolujazdec V. A., nar. XX.XX.XXXX utrpel zranenia, následkom ktorých na mieste zomrel, ďalší spolujazdec H. W., nar. XX.XX.XXXX utrpel ľahké zranenia, vodička vozidla Škoda Fabia A. C. B., utrpela ťažké zranenia. Q. W. ako vodič porušením ustanovenia podľa § 15 ods. 5 písm. a/, c/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, porušil pravidlá cestnej premávky závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c/ citovaného zákona, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal čin závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Pozostalí - žalobcovia v 1. až 4. rade prežívajú po úmrtí V. A. utrpenie každodenne, ani plynutie času in neprinieslo úľavu. V. A. bol mladý človek, mal život pred sebou, a ja tento fakt sťažuje pozostalým vyrovnáť sa s jeho smrťou. V. A. žil v spoločnej domácnosti so žalobkyňou v 1. rade. Dňa 01.05.2016 sa spoločne sťahovali do rodinného domu na adrese A. XXX, K., ktorý kúpila žalobkyňa v 1. rade s úmyslom, že tu bude žiť ona a syn V. s rodinou. Predtým spoločne bývali v prenajatom byte v B., na ul. Sv. E. a V. XXXX/X. V. A. pomáhal žalobkyni v 1. rade s rekonštrukciou domu, ale aj vo finančnej oblasti, ručil za úver, ktorý sa žalobkyňa zobrala za účelom nového bývania. Po smrti syna žalobkyňa v 1. rade nemá už z tohto domu žiadnu radosť, nakoľko jej stále pripomína to, čo so synom plánovali, ale už nikdy neuskutočnia. V. A. bol spoľahlivý a zodpovedný. Bol nápomocný druhým, pomáhal mame, otcovi, starej mame, rodine snúbenice. V. A. bol milovaný syn a brat. Mal dobrú povahu, bol kamarátsky. K svojej rodine sa choval pekne, mali medzi sebou vytvorené pevné putá a mali sa navzájom radi. S mamou a so sestrou, žalobkyňou v 3. rade chodievali na lyžovačky. Celá rodina prežíva po smrti V. Ťažké obdobie. Žalobkyňa v 1. rade syna stále vidí a počuje, rozpráva sa s ním, sníva sa jej s ním. Žalobkyňa má depresie. Stáva sa jej, že dostane zimnicu, trasie sa, začne ju bolieť strašne hlava, plače. V noci nemôže spať. V prvých týždňoch po smrti syna nebola schopná vykonávať svoju prácu, pomáhali jej kolegyne. Žalobkyňa v 1. rade vyhľadala lekársku pomoc u svojho ošetrojúceho lekára MUDr. H. v K., predpísal jej lieky na ukludnenie, liek Xanax. Snaží sa vysporiadať so smrťou syna cestou terapie a meditácií. Žalobca v 2. rade sa so stratou syna vyrovnáva dodnes. So synom mali dobré vzťahy. Často sa stretávali, navštevovali sa. V. A. žalobcovi v 2. rade pomáhal prerábať dom, žalobca v 2. rade mu dal svoje peniaze, s ktorými syn hospodáril, dôverovali si. Žalobkyňa v 3. rade, mladšia sestra V. A. trávila s bratom veľa času. Bol jej starším bratom, ktorý sa o ňu staral, keď bola maličká. Brával ju do aquaparkov, na výlety, na dovolenky. Žalobkyňa v 4. rade je sestrou V. Bučeka. M. pedagogiku na C. L. v C.. Býva v spoločnej domácnosti s priateľom. S bratom sa často stretávali, mali sa radi, stretávali sa cez sviatky, dovolenky, na oslavách. Ako rodina žili veľmi pospolu. Keď boli deti menšie, všetci spoločne často chodievali na dovolenky, letné i zimné, predĺžené víkendy, výlety. Od osemnástich rokov, ako si V. A. spravil vodičský preukaz, vozieval mamu a sestry na výlety. Sviatky, Vianoce, Veľkú noc, hody trávievali všetci spolu, či už u žalobkyne v 1. rade, alebo u starých rodičov, v K., v L. a v poslednom čase aj u rodine snúbenice V. A.. Žalobkyni správu o nehode oznámila polícia. Žalobkyňa informovala ostatných. Všetci zo začiatku museli brať lieky na ukludnenie. Žalobcovia sú veriaci a duchovný život im veľmi pomáha po smrti V. A.. Pravidelne dávajú za zomretého slúžiť omše, kam všetci chodia. Žalobcovia na V. spomínajú neustále, každý deň. Chodia pravidelne na cintorín, a ku krížu na miesto nehody. O obe miesta sa starajú, nosia sem kvety, udržiavajú ich a zapalujú tam sviečky. Žalobkyňa v 1. Rade má v dome spomienkové miesto na syna, oltárík s jeho fotkou, pri ktorej neustále horí sviečka. Keď k nej prídu dcéry, ich prvé kroky vedú sem, a zapália sviečku. Smrťou V. trpí celá rodina, tak najbližší príbuzní, ako aj širšia rodina. V. umrel náhle, mali pred sebou celý život, spoločné plány, rodičia sa tešili na vnúčatá, všetci očakávali, že spolu prežijú dlhý a šťastný život. Po prvom šoku, ktorý zažili po správe o smrti V., nastúpili u nich stavy smútku a zúfalstva. Žiadna z morálnych foriem zadostučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť dostačujúca, vzhľadom na závažnosť zásahu do práva žalobcov na rodinný život. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v sume 20.000 € pre každého člena najbližšej rodiny zomrelého V. A., z dôvodu neoprávneného zásahu do ich práva na súkromie a na rodinný život vychádzali z aktuálnych dostupných súdnych rozhodnutí a judikatúry, v

ktorých súdy Slovenskej republiky v prípadoch založených na rovnakom skutkovom základe priznali žalobcom podobné sumy.

2. Žalovaný v 1. rade so žalobou nesúhlasil.

3. Žalovaný v 2. rade so žalobou nesúhlasil, namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v danom konaní.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov, žalovaného v 1. rade, spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/10/2017, RL V. A., U. listom Martina A., vyjadrením žalovaného v 1. rade, vyjadreniami žalovaného v 2. rade, vyjadreniami žalobcov, lekárskou správou MUDr. Q. M., vysvedčeniami žalobkyne v 3. rade, spisom Okresného súdu Senica sp. zn. 6C 60/95, správou PLAMIENOK, n.o., Bratislava, výsluchom svedka H. W., svedka D. R. a zistil tento skutkový stav veci:

5. Zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/10/2017 súd zistil, že Okresná prokuratúra podala na tunajšom súde dňa 20.01.2017 na obvineného Q. W., nar. XX.XX.XXXX obžalobu na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. Dňa 28.04.2017 Okresný súd Skalica vydal trestný rozkaz, v zmysle ktorého obvineného Q. W., nar. XX.XX.XXXX uznal za vinného, že dňa XX.XX.XXXX v čase o 22.23 hod. na ceste 1. triedy číslo XX, v úseku W. V. - T., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Peugeot XXX, ev. či.B idúci v smere do T., za obcou W. V. predbiehal pred ním idúce vozidlá napriek tomu, že nemal pred sebou rozhlád na vzdialenosť na bezpečné predchádzanie tak, aby neohrozil vozidlá idúce v protismere a v úseku 70,30 km sa čelne zrazil s protiidúcim osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Fabia, ev. č. HC XXX BX, ktoré viedla Bc. C. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom jeho spolujazdec V. A., nar. XX.XX.XXXX utrpel zranenia, následkom ktorých na mieste zomrel, ďalší spolujazdec H. W., nar. XX.XX.XXXX utrpel ľahké zranenia s predpokladanou dobou liečenia 5-6 týždňov a práceneschopnosťou asi 3 týždne, vodička vozidla Škoda Fabia Bc. C. B., utrpela ťažké zranenia, ktoré si objektívne vyžiadali dobu liečenia 53 dní a práceneschopnosť 46 dní. Q. W., ako vodič porušením ustanovenia podľa § 15 ods. 5 písm. a/, c/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, porušil pravidlá cestnej premávky závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c/ citovaného zákona, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal čin závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Za to bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. j), l) Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. sa mu určila skúšobná doba v trvaní 4 roky. Podľa § 61 ods. 1,2 Tr. zák. sa obvinenému uložil test zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 4 roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. sa obvinený zaviazal uhradiť poškodenému Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s., Bratislava škodu vo výške 2.083,04 € a Sociálna poisťovňa, pob. Senica škodu vo výške 567,40 €. Bc. C. B. a V. M. T. boli so svojim nárokom odkázaní na civilný proces. Trestný rozkaz vo výroku o vine a treste nadobudol právoplatnosť dňa 23.05.2017.

6. Zo znaleckého posudku č. 42/2016 ( MUDR. M.) a č. 32/2016 ( doc. K.) vyhotoveného doc. JUDr. MUDr. W. K., W.. et W.. MUDr. Q. M., znalci z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie Súdne lekárstvo ( toxikológia, alkoholológia, sérohematológia) vyšetrovacieho spisu, ktorý je súčasťou spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/10/2017 súd zistil, že bezprostrednou príčinou smrti V. A. bol úrazovo - krvácajúci šok v dôsledku poranenia vnútrohruďných a vnútrobrušných orgánov, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode ako spolucestujúci v osobnom motorovom vozidle a iným motorovým vozidlom. Smrť V. A. je v priamej príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré utrpel dňa XX.XX.XXXX v čase o 22.23 hod. pri dopravnej nehode. Išlo o smrť násilnú - poranenie spolujazdca osobného motorového vozidla pri zrážke s osobným motorovým vozidlom.

7. Žalovaný v 1. rade prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 13.12.2017 uviedol, že V. A. bol jeho priateľom a priateľom jeho brata H. W., s ktorým sa priatelil od roku 2014 a s týmto trávil väčšinu času. Všetci traja pracovali v J. B.. Pokiaľ im smeny vychádzali rovnako, spoločne išli do práce a naspäť. Kritického dňa sa vracali z práce z poobedňajšej smeny. V. sedel vedľa neho a brat H. vzadu. V. bol pripútaný a pri dopravnej nehode utrpel zranenia, ktorým podľahol. Uviedol, že ho veľmi mrzí jeho konanie a ku skutku sa priznal už v prípravnom konaní. Ľutoval čo sa stalo, ospravedlnil sa matke i otcovi poškodeného V. A.. Strata V. A. ho zasiahla a aj jeho brata.

S trestným rozkazom súhlasil a nepodal voči nemu odpor. Zo žaloby jednoznačne vyplýva, že každý žalobca má iné trvalé bydlisko a teda nežijú v spoločnej domácnosti. Navyše žalobkyňa v 1. rade nebyva v spoločnej domácnosti so svojou maloletou dcérou žalobkyňou v 3. rade. Keď chodievali z práce, V. sa nechal vyložiť v Koválove u svojho otca, kde prespával, prípadne išiel do B. k priateľke. U žalobcu v 2. rade v Koválove prespával, ale nebol iniciátorom, že prerobí dom. V. chcel dom prerobiť a chcel tam bývať. Neplánoval bývať v K. so svojou matkou. V. A. si kúpil v B. na hypotéku byt a tento prenajímal. Sestru F., žalobkyňu v 3. rade spomínal, ale nespomínal sestru W., žalobkyňu v 4. rade. Pokiaľ žalobca v 2. rade potreboval niečo pomôcť, pomáhali mu spolu s V.. Zo žaloby vyplýva, že žalobcovia nežili s poškodeným V. v jednej domácnosti, každý žalobca žije v inom meste. Navyše vzťahy medzi žalobcami nie sú podľa jeho názoru také pevné a trvácne, ako je uvedené v žalobe, keďže žalobcovia v 1. a 2. rade spolu nežijú a spolu nežijú ani žalobkyňa v 1. rade a jej dcéry, hlavnej jej maloletá dcéra, ktorá by mala byť finančne i osobne závislá na svojej matke. Žalobkyňa v 4. rade býva v C. a určite poslednú dobu nemala taký silný vzťah s V., s ktorým sa nenavštevovali.. Skutočnosti, ktoré žalobcovia v žalobe uvádzajú boli v minulosti, ale určite nie v poslednej dobe. Nebol teda preukázaný mimoriadny zásah do ich osobnostných práv, neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky smrti V. A. a nebolo preukázané, že smrť mala výrazne nepriaznivé následky na ich zdravotný stav, nič sa nezmenilo na spoločenskom, pracovnom postavení žalobcov. Žalobcovia nežijú v usporiadanej plne fungujúcej rodine. Je potrebné zohľadniť aj jeho vek, postavenie, príjmové a majetkové pomery, jeho vzťah k poškodenému. Nemajetkovú ujmu, ktorú požadujú žalobcovia, je neprimerane vysoká a fakticky by znemožnila a mimoriadne zťažila jeho ďalší život, nakoľko je nemajetný. Navyše bol za trestný čin odsúdený, jednalo sa o nedbanlivostný trestný čin. Žalobcom sa ospravedlnil a prejavil hlbokú ľútosť. Morálnu satisfakciu považuje za dostatočnú, nakoľko on a jeho brat mali s poškodeným V. A. veľmi silné puto, jeho brat H. bol jeho najlepším kamarátom, trávili spolu najviac času, chodili spolu na šport a zábavy a smrť V. A. bola i pre nich veľmi traumatizujúca a smutná udalosť.

8. Žalovaný v 2. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.12.2017 uviedol, že v danej právnej veci nie je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného, pokiaľ ide o nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Uviedol, že slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia. Zároveň poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

9. Právna zástupkyňa žalobcov vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 23.01.2018 uviedla, že zomretý V. A. žalovaného v 1. rade a jeho brata H. W. poznal. Spoznali sa prostredníctvom futbalu, ktorý V. A. hrával, občas spolu cestovali do zamestnania. Nemožno však uviesť, že bol medzi nimi blízky priateľský vzťah. V. bol veľmi spoločenský, mal veľa kamarátov. Nesúhlasila s tvrdením, že H. W. bol jeho najlepším kamarátom, bol len jeden z okruhu kamarátov a známych. Žalovaný v 1. rade sa žalobkyňi v 1. rade ospravedlnil tak, že asi dva mesiace po smrti V. sa stretli v KOOOPERATIVE poisťovni, a.s. pri riešení škodovej udalosti, a pri odchode z poisťovne jej žalovaný v 1. rade povedal, že sa jej ospravedľuje. Ospravedlnenie vyplynulo zo situácie, žalovanému v 1. Rade bolo očividne nepríjemné, že sa so žalobkyňou v 1. rade musel stretnúť. Bezprostredne po nehode, ani z vlastnej iniciatívy žalovaný v 1. rade za nikým zo žalobcov neprišiel, a neospravedlnil sa. Žalovaný v 1. rade voči žalobcom nikdy neprejavil (údajnú) hlbokú ľútosť nad tým, že spôsobil smrť V. A.. V. A. mal spoločné bydlisko so žalobkyňou v 1. rade. Spoločne žili a bývali v rodinnom dome v Kopčanoch, do mája 2014 spoločne bývali v prenajatom byte v B.i. Žalobcovia v 1. a 2. rade boli manželmi, rozviedli sa, ich vzťah je korektný a stretávajú sa naďalej ako rodičia spoločných detí, zároveň sa zúčastňujú rodinných stretnutí a osláv. Maloletá žalobkyňa v 3. rade býva u svojho otca, so žalobkyňou v 1. rade sa pravidelne stretávajú. Žalobkyňa v 4. rade sa vzhľadom na svoje vek osamostatnila a býva v C.. To, že žalobcovia v 2. až v 4. rade nežili v spoločnej domácnosti so zomretým V. A. neznamená, že ich vzťahy boli málo intenzívne, alebo že nebodaj zanikli. Zomretý V. žil so svojou matkou, vždy jej stál po boku, bol jej oporou v časoch, ktoré pre ňu neboli ľahké. Je pravdou, že Zomretý V. často navštevoval svojho otca v K. a pomáhal mu, u otca však nespával, spával doma v K., alebo u snúbenice. V. býval s mamou v K. pred smrťou dva roky, v čase smrti mal kľúče od rodinného domu v K.. Žalobkyňa v 3. rade svojho brata milovala, bol pre ňu vzorom a stretávala sa s ním pravidelne vždy, keď prišla za mamou. Ako starší brat ju brával na dovolenky a výlety. Medzi žalobkyňou v 4. rade a V. bolo pevné súrodenecké puto.

10. Žalobkyňa v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že V. bol jej milovaný syn. Keď sa narodil žila v manželstve so žalobcom v 2. rade. Mali ešte jedno spoločné dieťa W.. Všetci štyria bývali v K., v

rodinnom dome, ktorý si postavili s bývalým manželom. Žalobca v 2. rade vo veľkej miere požíval alkohol, trpeli nedostatkom finančných prostriedkov, preto musela ísť do zamestnania, keď mal V. 6 mesiacov. Spoločne s manželom zabezpečovali starostlivosť o V.. Keď mal V. dva roky začal navštevovať materskú školu spolu so sestrou W.. S V. nemali žiadne výchovné problémy. Malý V. mal rád všetkých. Pre nehody s manželom, ktorý žalobkyňu fyzicky napádal, sa odsťahovala s deťmi do podnájmu v B. a neskôr odišla s deťmi bývať na B. S., kde bývali asi rok. Následne podala žiadosť o rozvod. Po rozvode manželstva sa vrátila naspäť do K., kde bývali v spoločnej domácnosti asi jeden rok. Maloletý V. navštevoval materskú školu v K. S bývalým manželom si však nevychádzala, v dome mali zimu, odišla bývať spolu s deťmi do podnájmu v M.. Bývali tam asi sedem rokov. V. chodil do základnej školy v Šaštíne. Maloletý V. navštevoval svojho otca v K.. Deti mali s otcom vytvorený dobrý vzťah. Počas bývania v M. žalobkyňa nadviazala vzťah s iným mužom, s ktorým začali stavať rodinný dom. ZO vzťahu sa im narodila maloletá F.. Neskôr uzavreli manželstvo. Na rodičovskej dovolenke s maloletou F. zostal jej manžel, pretože ona mala dobré zamestnanie a manžel nikde nepracoval. V. mal veľmi rád maloletú Dagmar, bral ju na výlety. Spoločne s V. chodili na výlety. Do rodinného domu, ktorý postavili sa ona nenasťahovala pre nehody s manželom, ktorý bol veľmi agresívny. S manželom sa preto rozviedla a odišla bývať do dvojizbového bytu v B., kde odišla bývať spolu s V.. Maloletá F. zostala bývať so svojim otcom v rodinnom dome na ktorý bola zvyknutá. Maloletá F. navštevovala jej domácnosť každý druhý víkend a počas prázdnin vždy celý mesiac. V B. bývala spoločne s V. asi štyri roky, do vtedy ako kúpila rodinný dom v K.. V. si kúpil byt v B., ale býval v ňom asi tri mesiace, následne ho prenajal. Prerábal si rodinný dom v Koválove, avšak býval aj u žalobkyne v K.. Išlo o veľký dvojgeneračný dom, v ktorom chcel bývať aj V.. Žalobkyňa si zobrala úver na prerábku domu, pričom V. jej robil ručiteľa. Z úveru žalobkyňa poskytla V. sumu 12.000 €, za ktorú si kúpil osobné motorové vozidlo. Úver splácali spolu s Martinom, druhý úver splácala sama. V. si chcel v jej rodinnom dome zariadiť jednu izbu s kúpeľňou a vo vedľajšej izbe mala bývať maloletá F.. V. jej pomáhal prevážať nábytok do rodinného domu v K.. O smrti V. sa dozvedela v nočných hodinách telefonicky od žalobcu v 2. rade. Všetky veci ohľadom pohrebu vybavovala sama, bola s ňou maloletá F.. Y. V. mal depresiu. Musela si zakúpiť lieky na ukludnenie. Na pohrebe syna sa zúčastnila, avšak bolo to niečo strašné. Psychiatra nenavštívila, predtým navštevovala psychiatričku, z dôvodu, že maloletá F. bola zverená jej otcovi a bola napadnutá cigánmi v W., preto mala isté inštrukcie. U svojho obvodného lekára bola po smrti V. jedenkrát aby jej predpísal lieky na ukludnenie, ktoré následne poskytla aj svojmu bývalému manželovi, žalobcovi v 2. rade. Snaží sa žiť bez liekov, i keď v noci nespáva, robí relaxačné cvičenia, dosť jej to pomáha. Po smrti V. nechodila do práce, vrátila sa po mesiaci, avšak stále myslela na V.. Od smrti V. nebola práceneschopná, stále pracuje, pretože musí zarábať, aby mohla splácať úvery. Spolu s V., keď žil, organizovali spoločné rodinné stretnutia. Tieto organizuje aj naďalej, vždy spomínajú na V., chodia na jeho hrob. V. je pochovaný v K. kde chcel bývať. Otec V. vždy poslúchol, dal mu svoje peniaze, s ktorými V. hospodáril. Spoliehal sa na neho. So žalovaným v 1. rade sa chcela mimosúdne dohodnúť, avšak on nemal záujem. Stretla sa s ním osobne v poisťovni, kde jej povedal, že sa jej chce ešte raz ospravedlniť, kedy si uvedomila, že sa jej ešte dovtedy neospravedlnil.

11. Žalobca v 2. rade vo svojej výpovedi uviedol, že s V. mali v poslednej dobe pred jeho smrťou dobrý vzťah. Chcel sa nasťahovať do jeho rodinného domu, pripravoval si izbu na bývanie. Posledné dva roky chodil do jeho domácnosti pomerne často. V čase keď sa V. stala nehoda bol nezamestnaný. Ešte v ten deň ho vypravádzal na poobednú zmenu a viac sa už nevrátil. Stále sa s tým nevie vyrovať, berie lieky na spanie, predpisuje mu ich jeho obvodná lekárka MUDr. M.. Predpisuje mu aj lieky na psychiku, avšak mu nezaberajú. Odbornú pomoc psychiatra nevyhľadal. Od 02.01.2017 je zamestnaný ako elektrikár, pracuje aj vo výškach. Stále myslí na Martina. V čase keď bol V. malý bývali spolu so žalobkyňou v 1. rade v spoločnej domácnosti, spoločne sa starali o deti. Niekedy sa staral o deti sám, pretože ich matka išla do zamestnania keď mal V. asi štyri mesiace. Pre nehody sa manželka odsťahovala do B. kde bývala asi jeden rok. Počas tejto doby deti nenavštívil, i keď mu bolo za nimi smutno. Následne sa jeho žena vrátila s deťmi do ich spoločnej domácnosti, kde bývali spolu tri roky a spoločne sa starali o deti. Následne sa manželka s deťmi odsťahovala do B., s deťmi sa stretával 1x do týždňa, keďže chodili do K.. Po rozvode ich manželstva nemal upravený styk s deťmi, toho sa nedomáhal, nakoľko sa s deťmi stretával. Asi dva roky pred smrťou sa V. dohodol so svojou sestrou Petro, že si prerobí rodinný dom, v ktorom žalobca v 2. rade býva, s tým, že bude jeho a on vyplatí svoju sestru. Prerábku rodinného domu organizoval V., finančne to však hradil žalobca v 2. rade. Niektoré veci si však zakúpil on sám. V. bol vynikajúci chlapec, mal s ním veľmi dobrý vzťah. Takisto má rád aj staršiu dcéru W., ktorá býva v C., preto mu bol bližší V.. Uviedol, že V. u neho posledné dva roky pred smrťou spával asi 2-3 krát do týždňa, trvalé bydlisko mal na svojom byte v B.. Žalobca uviedol, že mu žalovaný v 1. rade zaslal list, v ktorom sa mu

ospravedlnil, avšak on ho nečítal, prečítali mu ho. List spálil. Na pohreb syna prispel bývalej manželke v polovici. Hrob syna navštevuje asi 1x za mesiac, nezvláda to psychicky, vracajú sa mu spomienky.

12. Žalobkyňa v 3. rade pred súdom uviedla, že s V. mala veľmi dobrý vzťah, stretávali sa cez víkendy. Stretávali sa v byte u mamy v B., kde chodila každý druhý víkend. Chodievali spolu na výlety, oslavy. V. jej so všetkým pomáhal. Pamätala si na obdobie keď mala 5 rokov a mam sa odsťahovala zo M. do Senice. V. tam niekedy prespával, ale on býval rôzne, aj u svojej frajerky. S V. pozerali spolu na filmy, niekedy ju zobral von, na pizzu, do plavárne, ale taktiež jej pomáhal aj s úlohami. Hrávali sa spoločenské hry, chodili sa spolu korčuľovať. Cez letné prázdniny bývala u mamy dlhšie, najskôr dva týždne, potom celý mesiac. Cez prázdniny V. chodil k mame pomerne často, ale on mal aj svoj byt, taktiež býval u otca a frajerky. Má ešte staršiu sestru, avšak s tou sa stretáva menej. K V. mala bližší a lepší vzťah. V. každému pomáhal, bol dobrosrdečný, pomáhal jej s úlohami. V. jej kupoval rôzne darčeky. Kúpil jej bicykel, korčule, topánky, veľkosť si zistil, boli jej vždy dobré. Okrem toho jej prispieval aj finančne. Chodievali spoločne na rodinné oslavy, hody. Viackrát sa boli spolu kúpať v aquaparku Moravia, niekedy boli ubytovaní na hotely. Keď sa V. stala nehoda ukončila druhý ročník gymnázia. Bolo to pre ňu ťažké, neuveriteľné, teraz na to nemyslí tak často. Bola na pohrebe. Zúčastnila sa troch sedení v Bratislave, aby jej pomohli po psychickej stránke, vyrovnať sa s danou situáciou. Trochu jej to pomohlo, lieky neužívala. Išlo o organizáciu Plamienok, kde ju zaviezol jej otec, ktorý to považoval za potrebné, pretože po tej nehode nič nevnímala, bola úplne mimo, nechodila von za kamarátmi, neodpovedala im na e-mailly, plakala, menej jedla. V škole sa jej zhoršil prospech, ale už je to lepšie .

13. Žalobkyňa v 4. rade vo svojej výpovedi uviedla, že spolu s V. vyrastali v jednej izbe, na jednej posteli. Spávali na manželskej posteli, kde s nimi spával aj ich otec. Mama spávala v druhej izbe. Mama sa starala o domácnosť. Spolu s V. hrávali spoločne karty. Otec požíval alkohol, minul veľa peňazí, avšak oni boli malí, nevedomovali si to. Otec ich mal rád, všetko im splnil. Vzťah ich rodičov, ktorý bol problematický, nemal na nich žiaden dopad. S V. sa učila, pretože mal problémy s učením. Každý deň bola doma s V.. Po skončení strednej školy sa zamestnala v Trnave, kde bývala na ubytovni. Domov chodila raz za mesiac. V Trnave ju V. navštevoval aj spolu so svojou frajerkou, raz za dva- tri mesiace. V C. býva už sedem rokov, spoločne so svojim priateľom, v jeho byte. So svojim bratom V. mala fantastický vzťah. Mohla sa mu zdôveriť so svojimi problémami, rovnako ako sa jej aj on zdôveril. Bol jej oporou. Chodili na spoločné výlety. Predtým ako V. zomrel ukončila bakalárske štúdium na VŠ. Následne nastúpila do 4. roč. VŠ, zamerala sa len na učenie, všetko ostatné jej bolo jedno. Štvrtý ročník ukončila, ale potom jej to v hlave prešlo. Zapísala sa do ďalšieho ročníka, avšak nepokračovala v štúdiu, prerušila ho. Nebola ani na pohrebe svojho brata. Nemá žiadnu motiváciu, lekára nenavštívila. Stále tomu nemôže uveriť čo sa stalo. Jej frajer je z nej psychicky na dne. Stále sedí doma, je jej jedno či doštuduje. Živí ju jej frajer a matka. Je jej jedno, či ju frajer opustí. Žalobkyňa uviedla, že maloletá F. je sestrou jej brata, má ju rada, ale nevyrastali spolu. Uviedla, že často chodila na spoločné rodinné oslavy, ktoré organizoval brat. V. prerábala dom v K., chcel tam bývať. Pomáhal všetkým, chcel všetko stihnúť. Nevedela uviesť aký trest dostal žalovaný v 1. rade, opýtala sa ako jej to pomôže.

14. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 4.12.2018 uviedol, že je vinný za nehodu a zároveň sa ospravedlnil celej rodine, príbuzným za ich stratu v rodine, ktorú utrpeli, veľmi ho to mrzí. V. bol jeho kamarát, trávili spolu hodne času, vychádzali si navzájom, chodili spolu do práce, ale aj mimo prácu, do fitka, na futbal, kde chodili spolu aj s bratom. S V. sa kamarátil asi 1,5 roka. Žalobkyni v 1. rade sa osobne ospravedlnil, keď sa s ňou stretol v poisťovni. Komunikoval s ňou aj cez internet. Žalobcovi v 2. rade zaslal list, osobne sa s ním nestretol. Vedel o tom, že požíva alkohol a nevedel ako by mohol zareagovať. Zo strachu pred možným konfliktom nešiel ani na pohreb. Na pohrebe bol jeho starší brat. Asi mesiac po pohrebe bol na jeho hrobe, kde mu zapálil sviečku, pomodlil sa. Na hrob nechodí, ale chodí na miesto nehody zapáliť sviečku, pomodliť sa. Trest, ktorý mu bol uložený v trestnom konaní prijal, nedovolal sa voči nemu, nevie však posúdiť či je postačujúci. Po nehode má stále psychické problémy, má problémy so spánkom. Nie je jedného dňa kedy by sa na V. nespomenul. Je slobodný, býva u rodičov, je zamestnaný asi 4,5 roka so zárobkom cca 1.000 - 1.500 € mesačne.

15. Svedok H. brat žalovaného v 1. rade, uviedol, že sa V. sa poznal dva roky pred nehodou. Bol to jeho dobrý kamarát. Pracovali spolu v jednej firme. V. rodinu nespomínal, nemal na to dôvod. Chodili spolu k jeho otcovi, raz boli sťahovať jeho matku, prezúvali jej pneumatiky na aute. Jeho sestry nepoznal. Mladšiu videl asi dva razy, staršiu nevidel. Otcovi chodili pomáhať. V. hovoril, že mu vadí, že jeho otec pije, inak o ňom nespomínal. V. spomínal svoju najmladšiu sestru a to v tom zmysle, že by nedal na

ňu dopustiť, že jej pomáha, učí sa s ňou. Túto sestru spomínal najčastejšie. Z jeho rečí však necítil, že by mal nejaký problém v rodine. Svedok uviedol, že s V. chodili do fitka, na futbal. V. nespomínal kde má trvalé bydlisko, niekedy išiel do K., niekedy k priateľke do B., býval všade. Po nehode sa jeho brat, žalovaný v 1. rade, zmenil, poznamenalo ho to, uzavrel sa do seba. Aj on sa určitý čas po nehode dával dokopy.

16. Svedok D., kamarát V., uviedol, že sa s V. poznali od útleho veku, pretože bývali spoločne v K.. Hrávali sa spolu, chodili do školy, až dovtedy ako sa odťahovali do Senice. Chodili však do K. k svojmu otcovi. Mali veľa spoločných zážitkov, najmä cez víkendy chodili na diskotéky a zábavy, bol to chalan s dobrým srdcom, ktorý pomáhal ľuďom i keď niektorí by si to nezaslúžili. Myslel tým niektorých kamarátov, rodinu určite nie. O svojej rodine sa V. zmieňoval vždy len v dobrom, spomínal svoju matku, W.. O otcovi uviedol, že nech je aký je, ale má ho rád. S jeho otcom sa stretáva. Pár mesiacov po nehode ho ani nepozdravil, teraz už je vidieť, že sa s tým trochu vyrovnal. Stretáva sa aj z jeho mamou, je na nej vidieť, že je tým nešťastím postihnutá, i keď navonok pôsobí, že je tvrdá. S jeho sestrami sa nestretáva. V. rozprával, že bol za sestrou v Trnave, boli na nákupoch. V. mu povedal, že so svojou priateľkou plánujú svadbu a že sa chcú osamostatniť. Nepovedal mu kde budú bývať. V. býval rôzne, u svojho otca, mamy, priateľky.

17. Z Rodného listu V. mal súd preukázané, že sa narodil dňa XX.XX.XXXX matke M. A., nar. X.X.XXXX a otcovi W. A., nar. XX.XX.XXXX.

18. Z Úmrtného listu mal súd preukázané, že V. A. zomrel dňa XX.XX.XXXX.

19. Z Oznámenia o poistnom plnení Kooperatíva poisťovňa, a.s. mal súd preukázané, že žalobkyni v 1. rade oznámili, že suma náhrady nákladov a výdavkov na pohreb pre rok 2016 je vo výške 2.623,20 €. Išlo o poistnú zmluvu XXXXXXXXXXX poisteného Q. W..

20. Z lekárskej správy MUDr. Q. praktický lekár pre dospelých, zo dňa 19.12.2018 súd zistil, že žalobca v 2. rade bol u nich v liečbe v súvislosti s traumou v rodine - tragické úmrtie syna, od 6.9.2016. V trúchliacom období odkázaný na liečbu anxiolytikami Lexaurin 3 mg 0,0,1. Pre pretrvávajúce poruchy spánku v zmysle poruchy zaspávania a aj budenia sa v noci, úzkostné stavy, sklony ku podráždenosti a nepokojom pacient nastavený na liečbu hypnostikami Stilnoy 0,0,1 a Atarax 25 mg 0,1/2, 1/2. Napriek liečbe pozvoľný vývoj neurotickej depresie, strata záujmov s dobrým efektom na liečbu antidepresívami Citalec 10 mg 1x1 11/2018. U pacienta na ich ambulancii vedený psychoterapeutický pohovor.

21. Z lekárskej správy MUDr. Q. zo dňa 20.3.2019 mal súd preukázané, že pre nedostatok psychiatrov na Slovensku, dlhé čakacie termíny boli rozšírené kompetencie praktickým lekárom a to možnosť preskripcie antidepresívnych liekov ( Citalec). Zároveň súčasťou terapie depresívnych stavov ľahkého stupňa je aj psychoterapeutický pohovor s pacientom, ktorý aj s menovaným ( žalobcom v 2. rade ) viedla, s dobrým efektom, takže plánované psychiatrické vyšetrenie dop. 10/2017 nebolo nutné realizovať.

22. Z vysvedčenia žalobkyne v 3. rade v školskom roku 2015/2016 z II. polroka mal súd preukázané, že mala prospech 9x výborný, 6x chváľitebný, 1x dobrý. Z vysvedčenia za I. polrok šk. roka 2016/2017 mala prospech 9x výborný, 7x chváľitebný.

23. Z pripojeného spisu Okresného súdu v Senici sp. zn. 6C 60/95 súd zistil, že manželstvo žalobkyne v 1. rade a žalobcu v 2. rade bolo rozvedené dňa 5.6.1996, na čas po rozvode boli maloleté deti W. A. a V. A. zverený do výchovy navrhovateľke a odporcovi určená povinnosť platiť výživné na mal. W. v sume 500 Sk a na mal. V. v sume 400 Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.07.1996. V odôvodnení rozhodnutia bolo uvedené, že od roku 1994 pretrvávali medzi manželmi nezhody, ktoré vyplývali jednak z rozdielnych pováh a tým názorov na spoločný život, čo bolo jednou z príčin narušenia vzťahov a toto bolo zavŕšené citovým odcudzením navrhovateľky pre správanie odporcu k nej, ktoré bolo hrubé a agresívne. Na druhej strane navrhovateľka tiež nebola ochotná rešpektovať názor odporcu na to, že dávala prednosť vo vzťahoch so svojimi priateľkami pred osobnými vzťahmi účastníkov.

24. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

26. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov (oznámenie č. 209/1992 Zb.), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

27. Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.), každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

28. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

29. Podľa § 427 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, (1) Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. (2) Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

30. Predmetom konania je nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe vykonaného dokazovania súd vyvodil právny záver, že v danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov, chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i právo na ochranu rodinného života. Súd má za to, že nečakaným šokujúcim úmrtím najbližšieho príbuzného ( syna) žalobcov v 1. a 2. rade (brata) žalobcov v 3. a 4. rade došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv ( práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je neodstrániteľný. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ostatnými bytosťami ( človek je tvor spoločenský), aby bolo možné tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby, preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti ( nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/04 zo 4. mája 2005). Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť ( nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 z 22. decembra 2015). Preto nečakaná smrť syna/ brata žalobcov predstavuje mimoriadnu, šokujúcu udalosť s nenapraviteľným následkom v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca.

31. Žalovaný v 2. rade vzniesol námietku nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, preto sa s tým súd vypořiadal ako s predbežnou otázkou.

32. Podľa § 1 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

33. Podľa § 4 ods. 2 a), c), zákona č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie.

34. Podľa § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

35. Účelom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upraveného zák. č. 381/2001 Z. z. je predovšetkým zabezpečiť reálne uspokojenie práv poškodených pri vzniknutých škodových udalostiach v jednotlivých prípadoch, kde by tomu nestačili majetkové a platobné možnosti škodcov, resp. zodpovedných subjektov, ale tiež ochrániť tieto zodpovedné subjekty pred neúmerným rizikom spojeným s prevádzkou vozidla. Poškodený si môže vybrať, či si nárok uplatní proti poistenému, alebo voči poisťovateľovi, prípadne voči obom.

36. Pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade, ktorý je poisťovateľom žalovaného v 1. rade a jeho povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vyplýva z ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z., a to s poukazom na účel zákona a zmysle povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa názoru súdu, pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. pojem škoda je potrebné vykladať extenzívne tak, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, do ich práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke motorového vozidla. Účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo pri ich prevádzke. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 381/2001 Z. z. usmrtenie je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva občianskoprávnu zodpovednosť za škodu a tiež občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, podľa názoru súdu, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda podľa textu zákona č. 381/2001 Z. z. taký (gramatický výklad), že náhrada nemajetkovej ujmy nie je predmetom poistného krytia, pre subjekty zodpovedajúce za takúto nemajetkovú ujmu by to mohlo znamenať značné majetkové riziko (až likvidačné) a pre pozostalých obetí dopravnej nehody to, že pri insolventnosti zodpovedného subjektu nebude vymožitelná priznaná náhrada nemajetkovej ujmy.

37. Podľa názoru súdu, rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je ústavné konformný, i z hľadiska toho, že zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel.

38. Pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je ďalej potrebné vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Povinnosť krytia poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami je zabezpečená a definovaná právnou úpravou Európskej únie (rozsudok C-22/12, bod 39.), preto i v prejednávanej veci je potrebné riešiť spornú otázku v súlade s komunitárnym právom. Tzv. motorové smernice (Smernica Rady 72/166/EHS, Smernica Rady 84/5/EHS, zmenená a doplnená Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES, Smernica Rady 90/232/EHS, Smernica Rady 209/103/ES) na účely účinnej realizácie spoločného trhu smerujú na jednej strane k zabezpečeniu voľného pohybu motorových vozidiel nachádzajúcich sa na území Európskej únie, ako aj osôb vo vozidle a na druhej strane k zabezpečeniu porovnateľného zaobchádzania s poškodenými účastníkmi nehôd spôsobených týmito vozidlami, bez ohľadu na miesto nehody na unijnom území. Ukladajú preto členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola krytá poistením. Ustanovenia vnútroštátneho práva, upravujú náhradu škody pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu pritom odňať dotknutým smerniciam potrebný účinok (rozsudok Súdneho dvora C-300/10 Marques Almeida, C-22/12 Haasová, bod 42.). Členské štáty majú tiež zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením (rozsudok Súdneho dvora C-22/12, bod 55.).

39. Právna teória tiež priznáva zmysel škody aj iným ujám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t. j. ujám imateriálnym, morálnym, citovým, za ktoré poškodenému patrí peňažná náhrada.

40. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v stanovení § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 a § 15 zák. č. 381/2001 Z. z. a s prihliadnutím k samostatnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú je možné priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ, ktorú v širšom chápaní je potrebné považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. Podporne tu súd odkazuje na uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016.

41. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 OZ, podľa názoru súdu, spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného v 1. rade za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z.. Preto je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2. rade (obdobne rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 MCdo 1/2016, 6Cdo 143/2017, 6 Cdo 206/2017, 8 Cdo 6/2018, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla).

42. Súd pri svojom rozhodovaní o žalobe žalobcov vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého má fyzická osoba právo na ochranu osobnosti. Podľa ustálenej judikatúry (porov. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 77/2009, 5 Cdo 265/2009, 4 Cdo 168/2009, 2Cdo 194/2011, 3 Cdo 228/2012, judikát R 1/2015) je súčasťou práva na ochranu osobnosti i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa tiež právo fyzickej osoby na spoločnosť s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva, najmä právo na súkromný a rodinný život. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti.

43. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil súd ten právny záver, že žalobe je možné vyhovieť čiastočne. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný v 1. rade svojim konaním spôsobil smrť Martina A., syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. a 4. rade, čím neoprávnenne zasiahol do ich osobnostných práv, a to konkrétne do práva na súkromie a rodinný život. Žalovaný v 1. rade svojim konaním spôsobil násilné pretrhnutie rodinných a súkromných väzieb členov rodinného vzťahu stratu blízkej osoby, a preto toto konanie súd vyhodnotil ako neoprávnený zásah do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

44. Okresný súd Skalica Trestným rozkazom sp. zn. 6T/10/2017-219 zo dňa 28.04.2017 uznal žalovaného v 1. rade za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia V. A. podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona a taktiež z prečinu ublíženia na zdraví u ďalších poškodených, za čo ho odsúdil podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. j), l) Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. sa mu určila skúšobná doba v trvaní 4 roky. Podľa § 61 ods. 1,2 Tr. zák. sa obvinenému uložil test zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 4 roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. sa obvinený zaviazal uhradiť poškodenému Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s., Bratislava škodu vo výške 2.083,04 € a Sociálna poisťovňa, pob. Senica škodu vo výške 567,40 €. Bc. C. B. a V. boli so svojim nárokom odkázaní na civilný proces. Trestný rozkaz vo výroku o vine a treste nadobudol právoplatnosť dňa 23.05.2017.

45. Zo znaleckého posudku č. 42/2016 ( MUDR. M.) a č. 32/2016 ( doc. K.) vyhotoveného doc. Q.. V. W. K., W.. et W.. MUDr. Q. M., znalci z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie Súdne lekárstvo ( toxikológia, alkoholológia, sérohematológia) mal súd preukázané, že bezprostrednou príčinou smrti V. A. bol úrazovo - krvávacý šok v dôsledku poranenia vnútrohruďných a vnútrobrušných orgánov, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode ako spolucestujúci v osobnom motorovom vozidle a

iným motorovým vozidlom. Smrť V. A. je v priamej príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré utrpel dňa XX.XX.XXXX v čase o 22.23 hod. pri dopravnej nehode.

46. Podľa § 193 Civilného sporového poriadku súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

47. Vzhľadom na preukázanie faktu, že práve následkom konania žalovaného v 1. rade utrpel nebohý V. A. pri dopravnej nehode zranenia, v dôsledku ktorých zomrel, mal súd jednoznačne preukázanú príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade a ujmom spôsobenou nebohému V. A. vo forme smrti.

48. Vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zákon súdom neustanovuje žiadne medze. Určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce predmetom voľnej úvahy súdu, nie však jeho ľubovôľou. Pre určenie výšky tejto náhrady nemajetkovej ujmy § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Maximálna čiastka peňažného zadost'učinenia, ktorú môže súd v danom prípade priznať, je ohraničená výškou žalobcami požadovaného peňažného zadost'učinenia vyplývajúceho zo žaloby. Súd pri svojom rozhodovaní musí prihliadať taktiež na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na nepripustné obohacovanie. Súd pri svojom rozhodovaní je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Rozhodujúce je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu.

49. Pri posudzovaní závažnosti vzniknutej ujmy súd konštatuje, že náhle a neočakávané úmrtie V. A. zasiahlo žalobcov takým spôsobom, že následky sú neodvratiteľné a trvalé a jeho úmrtie je pre žalobcov nepochybne traumatizujúce. Pri úvahe o výške tejto náhrady z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy zohľadnil súd najmä to, že žalobcovia v 1. a 2. rade stratili v jenom okamihu syna, s ktorým tvorili harmonickú rodinu. Je pravdou, že žalobcovia v 1. a 2. rade boli rozvedení, nežili v spoločnej domácnosti, avšak navštevovali sa a spoločne si pomáhali. V dôsledku tohto násilného úmrtia ich syna došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spoluzitia. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že v čase úmrtia nemal syn žalobcov v 1. a 2. rade ani 25 rokov, mal život len pred sebou, údajne sa chcel ženiť, bol v plnej sile pomáhať svojim rodičom, a to nielen po fyzickej ale i morálnej a finančnej stránke, k čomu v skutočnosti aj reálne dochádzalo. Samotná tvrdená skutočnosť, že žalobca v 1. rade požíval alkohol nespôsobilo, že by medzi ním a neb. V. došlo k ochladeniu vzťahov. To že sa neb. V. s touto skutočnosťou zdôveril svojmu kamarátovi, podľa názoru súdu, dosvedčuje len fakt, že sa neb. V. zaujímal o svojho otca, záležalo mu na ňom, avšak nesvedčí o negatívnom vzťahu medzi týmito blízkymi osobami a ani o tom, že by žalobca v 2. rade v dôsledku straty syna nepociťoval morálnu a citovú ujmu rovnako ako žalobkyňa v 1. rade. Pri zohľadnení výšky nemajetkovej škody súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že strata blízkej osoby sa u žalobcu v 1. rade prejavila aj na jeho zdraví, keď vyhľadal pomoc lekára, čo mal súd preukázané z lekárskej správy MUDr. M.. To, že vzniknutá ujma na strane žalobcov v 1. a 2. rade spôsobená smrťou ich syna je mimoriadne závažná nemôže spochybniť ani skutočnosť, že ich syn nemal u niektorého z rodičov nahlásený trvalý pobyt, najmä za situácie, keď svojich rodičov pravidelne navštevoval, zaujímal sa o nich, pomáhal im a navyše si pripravoval bývanie v domácnosti každého z rodičov. Usmrtením syna žalobcov v 1. a 2. rade došlo k enormnému negatívnejmu zásahu do ich rodinného života a citovej sféry. Pre väčšinu rodičov niet väčšej ujmy ako náhla, tragická, zbytočná a nezvratná strata milovaného dieťaťa, keď rodičom bolo zabránené vidieť svojho syna ako prežíva svoj život, tešiť sa z jeho úspechov, zdieľať s ním chvíle radosti aj starostí, ktoré so sebou život prináša.

50. Pri rozhodovaní o výške finančnej náhrady u žalobcov v 3. a 4. rade súd zohľadnil tú skutočnosť, že išlo o sestry nebohého V. a stratu, ktorú utrpeli jeho smrťou treba považovať za nenapraviteľnú a tak intenzívnu, že je namieste aj ich finančné odškodnenie. So žalobkyňou v 4. rade, staršou sestrou, žil nebohý V. v jednej spoločnej domácnosti od narodenia až dovtedy ako ukončila štúdium na strednej

škole a následne odišla pracovať do C., kde bývala na ubytovni, domov chodila raz za mesiac. Jej vzťah k neb. V. bol veľmi silný, vyrastali spolu, bol jej veľkou oporou. I keď odišla bývať do Trnavy s neb. V. sa stretávala. So žalobkyňou v 3. rade, mladšou sestrou žil neb. V. spoločnej domácnosti od jej narodenia až dovtedy ako sa s matkou odsťahoval do B.. Žalobkyňa v 3. rade zostala bývať so svojim otcom v M. v rodinnom dome, ktorí si jej rodičia postavili. Z vyjadrenia žalobkyne v 3. rade mal súd preukázané, že si pamätá na V. a na obdobie, keď mala päť rokov a matka sa odsťahovala. S V. sa stretávala v byte v B. u jej matky kam chodievala každý druhý víkend a cez prázdniny. I keď žalobkyne v 3. a 4. rade nežili so svojim bratom posledné roky v spoločnej domácnosti pravidelne sa stretávali, zaujímali sa o svoje súkromie, existovali medzi nimi silné citové a sociálne putá vytvorené v rámci ich rodinného života a úmrtím súrodenca medzi nimi došlo k nezvratnej deštrukcii rodinných vzťahov. Keďže vzťahy medzi žalobkyňami v 3. a 4. rade a ich nebohým bratom boli silné a intenzívne, smrť V. silne a intenzívne prežívajú aj žalobkyne v 3. a 4. rade. Žalobkyňa v 3. rade sa po smrti neb. V. zúčastňovala individuálnych konzultácií so psychológom, realizovaných za účelom sprevádzania v procese smútenia v súvislosti so stratou blízkej osoby, kde ju zaviezol jej otec, ktorý to považoval za potrebné, pretože po tej nehode nič nevnímala, bola úplne mimo, nechodila von za kamarátmi, neodpovedala im na e-maily, plakala, menej jedla. Žalobkyňa v 4. rade po určitom čase po smrti svojho brata, podľa jej vyjadrenia, ktoré nikto nevyvrátil, po ukončení štvrtého ročníka prerušila štúdium na vysokej škole. Býva v byte so svojim priateľom, nemá žiadnu motiváciu, je jej jedno či doštuduje, tiež jej je jedno či ju priateľ opustí. Finančne ju zabezpečuje jej mama a priateľ, ktorý je z nej psychicky na dne. Lekársku pomoc nevyhľadala. Súd mal v konaní preukázané, že žalobkyne v 3. a 4. rade prežívajú pocity smútku so straty svojho brata, pričom im bolo znemožnené viesť s ním ďalší súkromný život, tým sú ochudobnené o celý rad prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov.

51. Druhé kritérium (okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), je stanovené zámerne veľmi všeobecne tým, že by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobilá. Tým je sledovaný cieľ, aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosť učinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Nebolo preukázané, že by sa zosnulý na vzniku tohto stavu akokoľvek podieľal, teda že by porušil predpis a nebol ako spolujazdec pripútaný bezpečnostnými pásmi a pod., preto súd ani otázky možného spoluzavinenia neposudzoval.

52. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd zobral do úvahy viaceré kritériá. V prvom rade je potrebné uviesť, že smrť blízkej osoby žalobcov predstavuje neodčiniteľnú ujmu a preto treba konštatovať, že sa jedná o najzávažnejšie porušenie ochrany osobnosti a bolo by spravodlivé priznať najvyššiu možnú náhradu. Na druhej strane je potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že žalobcovia neboli na neb. V. závislí výživou alebo inými materiálnymi prostriedkami, neb. V. nebýval v domácnosti so žalobkyňami v 3. a 4. rade tak, ako býval so svojimi rodičmi, i keď len striedavo. Treba mať na zreteli, že v prípade smrti žiadne zadosť učinenie, vrátane finančného, nemôže skutočne vzniknutú ujmu, akou je smrť najbližšieho rodinného príslušníka nahradiť, zmyslom právnej úpravy je túto len zmierniť. Žiadna finančná čiastka nemôže byť dostačujúcim ekvivalentom ochrany osobnosti v takomto prípade.

53. Z týchto úvah potom vyplýva aj vzťah medzi morálnou satisfakciou podľa § 13 ods. 1 OZ a náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, ktorý v zásade nie je komplementárny ani podmienený, ale navzájom nezávislý. Ak určitý konkrétny zásah opodstatňuje poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože ujma ním spôsobená napĺňa znaky uvedené v § 13 ods. 2 OZ, nemôže postačovať morálne zadosť učinenie. To ale znamená, že prípadné poskytnutie primeraného zadosť učinenia v nemateriálnej podobe v týchto prípadoch nemôže vylúčiť ani znížiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri skúmaní, či má dotknutá osoba nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je preto irelevantné, či pôvodca zásahu v konkrétnom prípade poskytol alebo neposkytol zadosť učinenie morálne (napríklad ospravedlnenie). V prerokúvanej veci teda nie je vôbec podstatné, či sa žalovaný žalobcom za smrť ich najbližšieho rodinného príslušníka ospravedlnil alebo nie. V prerokúvanej veci si súd ustálil, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov a tomuto zásahu možno urobiť zadosť len peňažnou satisfakciou. Žalobcovia však boli vo vzťahu k zomrelému v rôznych príbuzenských vzťahoch, pričom aj intenzita ich rodinných a súkromných vzťahov k nemu bola odlišná. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch osobitne vyhodnocoval konkrétne vzťahy žalobcov k zosnulému. Protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade došlo k nezvratnej deštrukcii väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, a tým aj k

zásahu do ich súkromných práv. U žalobcov v 1. a 2. rade k väčšiemu, nakoľko neb. V. bol ich jediný syn, žil striedavo v ich domácnosti, pomáhal im, so všetkým sa mohli na neho spoľahnúť, stratili ho v mladom veku a trauma, ktorú prežívajú je fakticky neodstrániteľná. Vo vzťahu k žalobcom v 1. a 2. rade nemožno opomenúť ani charakter hodnôt do ktorých im bolo zasiahnuté a ich ochranu garantovanú Ústavou Slovenskej republiky ( podľa čl. 41 ods. 4 rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona). Podľa článku 3 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním muža a ženy. Súd preto za primeranú považoval finančnú náhradu žalobcom v 1. a 2. rade každému vo výške 20.000 €.

54. Súd posúdil požadovanú výšku žalobkyní v 3. až 4. rade v sume 20 000 eur za neprimeranú. Priznal im ju každej vo výške 10.000 eur, a vo zvyšku žalobu zamietol. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy súd zohľadnil tú skutočnosť, že išlo o súrodencov, i keď u žalobkyne v 3. rade o polorodého súrodenca ( čo na veci nič nemení ), s ktorými síce neb. V. nebýval v spoločnej domácnosti, avšak pravidelne sa navštevovali, zaujímali sa o svoje súkromie, existovali medzi nimi silné citové a sociálne putá vytvorené v rámci ich rodinného života a úmrtím súrodenca medzi nimi došlo k nezvratnej deštrukcii rodinných vzťahov. Preto aj keď boli žalobkyne v 3. až 4. rade bratovou smrťou zasiahnuté, nemožno podľa názoru súdu hodnotiť ich vzťah k bratovi (ako súčasť ich rodinného a súkromného života) za natoľko intenzívny, ako je tomu v prípade žalobcov v 1. a 2. rade. Preto súd považoval nemajetkovú ujmu na rodinnom a súkromnom živote u žalobkyní v 3. až 4. rade za výrazne menšiu než u žalobcu v 1. a 2. rade. Súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že žalobcovia v 1. a 2. rade nežijú s nikým v spoločnej domácnosti, túto zdieľali striedavo s neb. V., pričom žalobkyňa v 3. rade, ako maloletá, žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom a žalobkyňa v 4. rade zdieľa spoločnú domácnosť so svojim priateľom.

55. Súd je toho názoru, že priznané sumy náhrady nemajetkovej ujmy nevybočujú z priemeru súm, ktoré boli judikované tak všeobecnými súdmi, ako aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky v obdobných prípadoch. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy sa výraznejšie prejavuje voľná úvaha súdu, z ktorých dôvodov nie je vylúčené, že za porušenie práva na život alebo zdravie bude priznaná nižšia suma ako za porušenie iného osobnostného práva. Vzhľadom na neodstrániteľné následky konania žalovaného v 1. rade je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch jediným prostriedkom zmiernenia straty blízkej osoby, keď právoplatné odsúdenie žalovaného v 1. rade v trestnom konaní nemožno považovať za dostatočné zadostučinenie, lebo synovi a zároveň bratovi žalobcov to už život nevráti. Spôsobená nemajetková ujma žalobcom je však veľmi ťažko vyčísliteľná vo finančnom vyjadrení, lebo ani žiadne peniaze im už neb. V. nevrátia. Avšak náhrada nemá byť vnímaná ako náhrada za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Vzhľadom na všetky vyššie uvádzané argumenty súd dospel k záveru, že suma 20.000 eur priznaná žalobcom v 1. a 2. rade a suma 10.000 eur priznaná ostatným žalobcom zodpovedá kritériám § 13 ods. 3 OZ a okolnostiam prerokovanej veci.

56. Pri priznanej výšky sumy náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým príbuzným súd vychádzal aj z osobných, majetkových a zárobkových pomerov žalovaného v 1. rade, jeho veku ( má len 23 rokov) zo skutočností, že je slobodný, zamestnaný, býva spoločne s rodičmi, ktorým mesačne prispieva na bývanie sumou 100 € a nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Súd prihliadal u žalovaného v 1. rade na jeho príjem, ktorý je netto mesačne v sume cca 1.000 - 1.500 € a dospel k záveru, že celkovo priznaná suma 60.000 € nie je likvidačná a je objektívna.

57. Podľa § 76 Civilného sporového poriadku, samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne.

58. Podľa § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

59. Ak je v občianskom súdnom (sporovom) konaní na jednej alebo na oboch procesných stranách viacero strán, ide o procesné spoločenstvo (aktívne alebo pasívne). V závislosti od intenzity prepojenia jednotlivých strán v takomto procesnom spoločenstve so zreteľom na obsah ich vzájomného hmotnoprávneho vzťahu, prípadne spoločného vzťahu k tretím osobám, sa rozlišuje spoločenstvo samostatné (pri ktorom každý spoločník vystupuje voči druhej strane samostatne) a nerozlučné (ktoré je charakterizované tým, že rozhodnutie sa vzťahuje na všetkých spoločníkov spoločne).

60. Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. O nerozlučné spoločenstvo ide tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi. V danom prípade z právnej úpravy, ktorú treba aplikovať na vzájomný vzťah žalovaných 1), 2) (t.j. zo zákona č. 381/2001 Z.z.) nevyplýva, že by predmet konania nemohol byť prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému z nich. To znamená, že medzi žalovanými 1),2), ide o pasívne spoločenstvo samostatných spoločníkov. Právne úkony žalobcov, ktoré urobili voči žalovanému 1) nemajú preto právne účinky aj proti žalovaným 2). Preto súd vo výroku o náhrade nemajetkovej ujmy a náhrade trov konania žalobcom rozhodol tak, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhého z nich.

61. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR , III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca . Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy(nie zo sumy žalovanej).Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „ úspech vo veci “ (§ 255 CSP) , keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu , a nie čo do výšky priznaného nároku. (Vid'. Veľké komentáre - Civilný sporový poriadok, Števček a kolektív, rok. 2016, str. 926,927) .

63. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p..V danom prípade boli žalobcovia v rade 1,2,3,4 plne procesne úspešní čo do základu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu , ktorú nemohli nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Čiastočne zamietnutie návrhu žalobcov v 3. a 4. rade teda nie je prejavom procesného úspechu žalobcov, ale iba dôsledkom úvahy súdu. Žalobcov preto súd považuje za plne procesne úspešných a bol im priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1,2, iba z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške.

64. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník ( § 262 ods. 2 C.s.p.).

### **Poučenie:**

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.